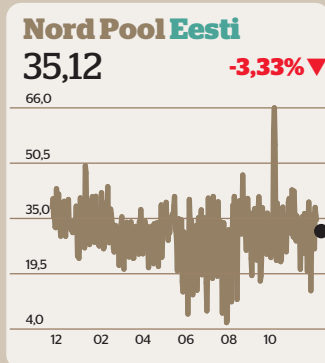


# 100

dollarile tõuseb Saxo Banki "pöörase prognoosi" järgi nafa hind järgmisel aastal.

**ELEKTER**

Eratarbijad peaksid arvestama, et elektrienergia hinnale lisanud lepingus ka käibemaks.



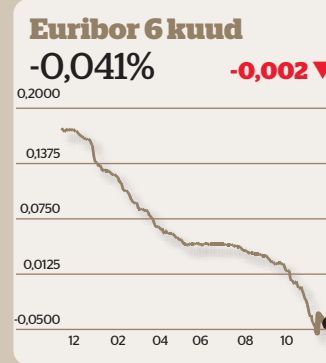
**VALUUTA**

Euroopa Keskpanka negatiivne intressimäär survestab eurot nõrgemaks.



**INTRESS**

Euribor on EKP sammude tõttu olnud tugevas languses.



**Ä Kommenteer**

**Tallinna börsil pole olnud palju superaktsiaid**

TÕNN TALPSEPP  
väikeinvestor ja Tallinna Tehnikaülikooli varemteadur



**Pikas perspektiivis väga tulusaid investeringuid on olnud Tallinna börsil väga vähe.**

Vaadates puhtalt tootlusnumbreid, siis tundub Tallinna Kaubamaja olevat üks paremaid investeringuid turul kogu ligi 20aastase perioodi jooksul. Välja võib tuua veel Tallinna Vee, Harju Elektri ja Merko Ehituse, mille kõigi puhul on tootlus jäänud ligi 10% juurde aastas. Kõik need ettevõtted on pigem Eesti kontekstis suured ja stabiilsed, kuigi peale Tallinna Vee on tegemist pigem majandustsüklist mõjutatud ettevõtetega. 10% ligidane või seda ületav aastatootlus näitab, et tegemist on olnud keskmisest paremate aktsiatega ka maailma mastaabis.

Kuigi Eesti ettevõtted on maailma mõistes pigem väikeettevõtted, siis on üllatav, et meil ei ole tekkinud ühtegi pikas perspektiivis selgelt väga kõrge tootlusega aktsiat, kuid teisest küljest on osa väga häid ettevõtteid ka börsilt välja ostetud. Näiteks Hansapanga akt-

sia näitas börsil olles ligi 40% suurus keskmist aastatootlust ning isegi kui Hansapanga ülevõtu puhul Swedbanki poolt oleks sama summa eest ostetud Swedbanki aktsiaid (mis sellest hetkest on keskmiselt aastas umbes 3% tõusnud), siis varasema tootlusega kombineerides oleks Hansapank ikkagi olnud üks kõrgeima tootlusega aktsiaid kohalikul börsil, kuigi alates väljaostust on Tallinna börsil olnud kindlasti parema tootlusega aktsiaid kui Swedbank.

Väikeinvestorile võiks anda üldise soovitusena, et vähemalt ajalooliselt pole Tallinna börsil olnud väga palju võimalik pikaajalisel investoril kavaldada ehk pole väga olnud nii-öelda superaktsiaid, mille puhul selgelt suurema riski võtmine oleks ka selgelt suurema tootluse toonud või siis paljude tehingute tegemine kasulik olnud. Seega oleks vähemalt ajalooliselt info põhjal üsna mõistlik investeerimisstrateegia portfelli vähemalt teatud määral hajutada ning omada Eesti mõistes ka suuremaid ja stabiilsemaid aktsiaid. Kindlasti tekib ka edaspidi situatsioone ja perioode, kus see soovitus ei pruugi kehtida ning võib esineda ka üksikuid muud tüüpi võimalusi.

sunud 500 403 eurole. Ja mis veelgi parem, nõnda talitanud investoril oleks märksa vähem põhjust nüriseda lõrriläänud üksikpanuste üle.

Alates IPOst oleks ajas hajutamise taktikat rakendanud investorid plussis ka näiteks Ekspress, Silvano ja Tallinkiga. Ainsana eristub Skano, mille investorid oleks IPO järel igal aastal 1000 eurot juurde investeerides praeguseks oma kaotust veelgi kasvanud.

Nii mõnegi aktsia puhul tasuniks ajas ostude hajutamine ühekordse rahapaigutusega võrreldes aga kordades paremini ära. Näiteks IPO ajal Merko Ehituse aktsiasse paigutatud ja unustatud 1000 eurot oleks täna koos dividendidega õnneliku väikeosaniku kontol kasvanud 4562 euroks. Iga-aastase investeringuga kasvanuks algsumma aga enam kui 5,5 korda, 19 000 eurolt 104 667 eurole.

**Pilt pole siiski mustvalge.** Selge see, et arvestades kõiki Tallinna börsilt läbi käinud ettevõtteid, oleks pilt täna mõnevõrra teine – kui näiteks Hansapank, Saku Õlletehas ja mitmed teised praeguseks börsilt lahkunud ettevõtted kasvatasid osanike vara mihinal, siis teinekord katsuti investoreid ka ninapidi vedada (Tallinna Farmaatsiatehas, Hoiupank, Rakvere Lihakombinaat jt) või läks ettevõtte sootuks pankrotti (EVEA Pank, XXL.EE, Viru Rand jt).

Pikaajaliselt oma investeringuid ettevõtete vahel hajutanud väikeinvestori vastu on Tallinna börs olnud siiski küllaltki armuline. Ka ajas investeringute hajutamine pole olnud sugugi halb mõte.

**Ä RAHA**

**Kommertsbankade intressitooted**

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank	-	-	-	-	0,20	0,40	0,50/1,5	0,60/1,60	0,70/1,70	-	200
Tallinna Äripank	-	0,00	0,10	0,15	0,35	0,55	0,65	0,75	0,85	-	200
Tallinna Äripank (3)	-	0,00	0,25	0,30	-	0,05	0,1	0,70	1,0	1,40	150
Citadele Pank	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Versobank	0,01	0,01	0,40	0,50	0,60	0,90	1,00	1,20	1,50	1,80	350
DNB	0,10 (7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank	-	0,01	0,05	0,10	0,15	0,30	0,60	0,90	1,10	1,20	100/200 (4)
BIGBANK	-	-	0,45	0,50	0,60	0,80	0,80	1,10	1,40	1,60	500
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inbank	-	-	-	-	0,60	0,90	1,20	1,50	2,00	2,25	500

pank	tähtajaline hoius %, USD					
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta
Danske Bank	-	-	-	-	-	-
Tallinna Äripank	0,05	0,05	0,05	0,10	0,15	0,20
Citadele Pank	-	-	-	0,05	0,10	1,00
Versobank	0,30	0,35	0,45	0,70	0,90	1,1
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50
Krediidipank	0,10	0,10	0,20	0,50	0,70	0,90

Kursid on päeva jooksul korrigeeritud; (3) personaalpankunduse klientidele; (4) internetipangas/kontoris (7) päevalõpu kontojärgil; Äripanga jooksva hoiuse intressimäär on nüüd 0%

**Pankade kontaktandmed**

**Citadele Pank** Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee  
**BIGBANK** Rütli 23, Tartu, tel 1333, faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee  
**Versobank** Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501

**DNB PANK** Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee  
**Eesti Krediidipank** Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037  
**Tallinna Äripank** Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8066, faks 668 8065

**reklaam**

**Ä BALTI ETTEVÕTETE NOTEERIMATA VÕLAKIRJAD**

võlakiri	ISIN kood	emiteerimis-kuupäev	lunastamis-tähtaeg	kupongimäär	intressimakse sagedus	nimiväärtus	emissiooni maht
Cofi (Inbank)	EE3300110584	29.09.2014	15.09.2018	7,00%	kvartaalne	EUR 1000	5 000 000
Dental Invest Estonia	EE3300110451	19.12.2013	27.11.2015	10,00%	kvartaalne	EUR 1000	1980 000
luteCredit Europe A5	EE3300110725	15.09.2015	15.09.2017	16,00%	kvartaalne	EUR 1000	506 000
JFinance	EE3300110758	15.10.2015	15.04.2018	13,00%	kvartaalne	EUR 1000	5 000 000
Mainor Ülemiste	EE3300110691	16.06.2015	26.11.2018	7,00%	kvartaalne	EUR 1000	2 000 000
Uvic	EE3300110493	13.02.2014	28.02.2016	10,00%	kvartaalne	EUR 1000	795 000



**reklaam**

**Ä BÖRS**

**Tallinn**

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm. %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,140	0,00	2 468	5,4	14,2%	0,77	0,9%
Battika	0,300	1,35	894	-	-14,7%	1,39	0,0%
Ekspress Grupp	1,370	5,38	1 026	10,5	8,2%	0,87	2,9%
Harju Elekter	2,650	0,38	2 947	13,6	5,9%	0,80	5,7%
Merko Ehitus	8,370	0,00	2 283	14,4	7,8%	1,13	7,6%
Nordecon	1,010	0,00	100	22,8	3,9%	0,90	3,0%
Olympic EG	1,780	0,00	120 607	11,3	22,0%	2,47	5,6%
PRFoods	0,370	-2,63	1 082	-	-2,0%	0,40	81,1%
Pro Kapital Grupp	2,300	0,00	3 981	5,5	26,5%	1,45	0,0%
Silvano FG	1,290	0,78	4 564	6,5	16,6%	1,08	23,3%
Tallink Grupp	0,825	0,49	64 210	8,1	8,8%	0,71	2,4%
Tin Kaubamaja	6,780	-1,74	13 524	12,9	12,3%	1,59	5,9%
Tallinna Vesil	13,600	-0,73	10 373	13,7	22,8%	3,12	6,6%
Trigon PD	0,600	0,00	0	-	10,4%	1,11	0,0%
Skano Group	0,779	0,00	0	-	-28,9%	0,66	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud koondkasumi emaettevõtja osa põhjal

**Riia**

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	5,27	0,19	-	0,5	-
Latvijas Gaze	9,48	0,00	12,7	0,6	-
Olainfarm	7,28	-0,27	8,2	1,2	-

**Ä VALUUTA**

**Euroopa Keskpank**

**EUR/SEK ▲**

**9,2883**

**EUR/RUB ▲**

**77,4284**

Austraalia dollar	AUD	1,519	Singapuri dollar	SGD	1,541
Bulgaaria leev	BGN	1,956	Suurbritannia nael	GBP	0,728
Hiina juaan	CNY	7,073	Šveitsi frank	CHF	1,082
Hongkongi dollar	HKD	8,473	Taani kroon	DKK	7,462
India ruupia	INR	72,935	Tai baat	THB	39,431
Jaapani jeen	JPY	133,180	Tšehhi kroon	CZK	27,030
Kanada dollar	CAD	1,505	Türgi liir	TRY	3,242
Korea won	KRW	1285,090	Ungari forint	HUF	316,410
Norra kroon	NOK	9,556	USA dollar	USD	1,093
Poola zlott	PLN	4,319			
Rumeenia leu	RON	4,504			

**Ä BÖRSIKAUBAD**

**Kütused**

USD	16.12
Nafta IPE, bbl	37,77
Nafta NYMEX, bbl	37,00
Mootoribensin, t	415,00
Diislikütus, t	345,25
Kerge kütteõli, t	322,75
Masuut (1% väävel), t	162,50
Maagaas Henry Hub, btu, USD	1,822

**Põllumajandus**

nael = 453,59 g	16.12
Kohv NYBOT, Usc/nael	115,65
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	399,20
Kakao NYBOT, USD/t	3321,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	112,25
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	369,5

**Värvilised metallid**

USD/t	15.12
Alumiinium LME	1477
Vask LME	4600,5
Plii LME	1720
Nikkel LME	8695
Tina LME	14605
Tsink LME	1520

**Väärismetallid**

USD/unts, unts = 31,1035 g	16.12
Kuld COMEX	1074,44
Plaatina NYMEX	874,25
Palladium NYMEX	572,65
Hõbe COMEX	14,12

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga